

Perusterveydenhuollon yksikkö Keski-Suomen sairaanhoidopiirissä

Yleislääkäripäivät 24.11.2011 Marina
Congress Center, Helsinki

Asiantuntijalääkäri Anneli
Kuusinen,
Perusterveydenhuollon
yksikkö, KSSHP

Terveydenhuoltolaki 2011

35§

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä on oltava perusterveydenhuollon yksikkö, jossa on [moniammatillinen](#) terveystalon asiantuntemus ja joka tukee alueen terveydenhuollon järjestämissuunnitelman laatimista 34 § mukaisesti. Perusterveydenhuollon yksikkö antaa asiantuntemusta ja sovittaa yhteen alueellaan perusterveydenhuollossa tehtävää tutkimusta, kehittämistä, hoito- ja kuntoutusketjujen laatimista, täydennyskoulutusta ja huolehtii henkilöstötarpeen ennakoinnista sekä erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja soveltuvin osin sosiaalitoimen yhteensovittamisessa

37§

Terveyskeskusten on [toimittava yhteistyössä](#) sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perusterveydenhuollon yksikön sekä muiden terveystalosten kanssa.

Terveystalosten on osallistuttava yhdessä perusterveydenhuollon yksikön kanssa kansalliseen [perusterveydenhuollon kehittämiseen](#)

PERUSTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Johtaja Prof. Mauno Vanhala

TIETEELLINEN KIRJASTO

Kirjastonhoitaja
Kirjastoavustaja
50 %

TIETOTAITOPAJA

Koulutussuunnittelija
Tutkimusavustaja
Kliininen opettaja

TERVEYDEN EDISTÄMINEN JA PREVENTIO

Ylihoitaja
Osastonhoitaja
Ravitsemus-
suunnittelija
Liikuntakoordinaattori
Asiantuntijahoitaja

PTH- LÄÄKÄRI- KOULUTUS

Asiantuntija-
lääkäri
3 pv/vko

Hankkeet:

Kanerva –KASTE, SAPERE, RAMPE

Tieteellinen
tutkimustoiminta

**TE -
professori**
JYU (50 %)

Perusterveydenhuollon yksikön tehtäviä

- **Terveydenhuollon järjestämissuunnitelman laatiminen, päivitys**
- **Koulutustehtävät**
- **Maakunnalliset hankkeet yhteistyökumppaneina** (Neuvokas perhe, Sapere, Kanerva-Kaste, RAMPE, Läheisväkivalta ja Arjen mieli)
- **Terveysneuvonta- ja potilasohjausmateriaalin yhdenmukaistaminen**
- **Uudet työkalut terveysneuvontaan**
(hyvinvointiportaali(www.hyvinvointipolku.fi), terveystietotuvat
- ,elämäntaparyhmämalli)
- **Hoitoketjut** (eteisvärinä ja vajaatoiminta(Karpo-hanke), lasten lihavuuden hoitoketju, HAL hoitoketju yms.)
- **Hoitokartat** (valtimotaudit ja MasA, tulossa TULES ja keuhkosairaudet)
- **Lääkärikoulutus**
- **Tutkimus- ja kehittämistyö**
- **Kuntien terveyden edistämistyön tukeminen** (sähköinen hyvinvointikertomus, hyvinvointiryhmät, tilastotieto)

SHP

- terveyttä edistävä sairaala
- osallistuminen potilaiden ja henkilökunnan terveyden edistämiseen

KUNTA

- HyTe ryhmät
- kaikki hallintokunnat
- terveyden edistämisen huomioiminen kaikessa päätöksenteossa

TERVEYSKESKUKSET

- kansantautien preventio
- väestötason terveyden edistäminen

PTH YKSIKKÖ

Monialainen terveyden edistäminen

TUTKIMUS

- tieteellinen tutkimustyö
- vaikuttavuustutkimus
- näyttöön perustuvien työkalujen arviointi

MUUT

- Koske
- JAMK
- JYU
- Keski-Suomen liitto
- THL

HANKKEET,
LÄÄKÄRIKOULUTUS
TIETOTAITOPAJA

- Terveysseurantatiedot
- Hyvinvointikertomus
- Tuki terveyden edistämistyölle

- Koulutus
- Terveystottumus kysely
- Tapahotumat

- Järjestämissuunnitelma

- Sapere

- Neuvokas Pehme
- Hoitokartat
- Hoitoketjut
- Elämäntaparyhmät
- Yhteinen materiaali
- Koulutus

- Yhteiset projektit
- Tuki arkityölle

- Yhteiset projektit
- Koulutus

- Väitöskirjat
- Julkaisut

Kansantautien preventio Keski-Suomessa

Valtimotaudit
Diabetes (2009)

Mielenterveys
Päihteet
(2010-2012)

Osteoporoosi
Kaatumistapaturmat
TULES (2012)

Astma
COPD (2013)

Ohjausryhmä Teemavuosisikohtaiset ohjausryhmät

AMMATTILAISTASO

Sairaanhoidopiiri:

Maakunnallinen moniammatillinen preventiotiimi

Terveyden edistämisen toimintaohjelman ohjausryhmä

Perusterveydenhuolto:

Kuntien preventio-/terveys- ja hyvinvointityöryhmät
Terveyskeskusten, sosiaalitoimen, työterveyshuollon yms. ammattilaiset
Kunnan muut toimijat

VÄESTÖ
TASO

Maakunnallinen terveyden edistämisen suunnitelma
Keski-Suomen kansanterveyden edistämiskeskus (KANTERE)
Terveystietokeskus Palanssi ja terveystietotuvat (WWW.hyvinvointipolku.fi)

KYS ERVA-alueen terveyden edistämisen strategia

KYS -erva

KYS PTH yksikkö,
KYS -ervan
koordinoivana
yhteisyksikkönä

KYS -erva -johtoryhmä

TERVEYDENEDISTÄMIS-
TOIMIKUNTA

Johtajaylilääkäri

- Yhteissuunnittelu
- Yhteiset toimintapolitiikat
- Yhdessä sovittu työnjako
- Yhteisyksiköt

sairaanhoidopiirit x 5

PTH yksikkö

Terveyden edistämisen ja suurten kansantautien prevention moni-ammattillinen työryhmä

Kunnat/ kuntayhtymät

Terveyden ja hyvinvoinnin työryhmä (HYTE)

Yhdenmukainen terveyden edistämisen hallinnollinen malli KYS ERVA-alueella

Sairaanhoitopiirien rakenteet terveyden edistämiseen

Yhdenmukaiset toimintamallit ja -käytännöt

Poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistaminen

KYS ERVA-ALUE

Sairaanhoitopiirien PTH - yksiköt

Terveydenhuollon henkilöstön vahva ammatillinen osaaminen

Kunnan terveyden edistämisen johtaminen

Kunta

HyTe ryhmät

- terveyden edistämisen johtamisvastuu
- väestön terveydentilan raportointi ja seuranta

PTH yksikkö

- tuki HyTe työryhmille, yhteistyössä Koske keskus
- kuntakohtaiset väestötiedot
- tuki hyvinvointikertomustyölle

Terveydenhuollon järjestämissuunnitelma

- mukana suunnitelman laadinnassa

Terveydenhuollon vaikuttavuus, trendit

- maakunnalliset ja kuntakohtaiset raportit

Laaja-alainen terveyden edistäminen

- ammattilaisten koulutus (esim. Sapere)
- näyttöön perustuvat työkalut
- terveystietotuvat

Terveyskeskus

Kansantautien preventio

- tuki HyTe työryhmille, yhteistyössä Koske keskus
- kuntakohtaiset väestötiedot
- tuki hyvinvointikertomustyölle
- terveystietotuvat, hyvinvointiportaali(Kanerva-Kaste), terveystietokeskus Palanssi

Ammattilaisten osaaminen

lääkärikoulutus:

- YEK (yleislääketieteen erityiskoulutus)
- yleislääketieteen erikoistumiskoulutus
- kouluttajakoulutus
- täydennyskoulutus

muu hoitohenkilökunta:

- liikunta – ja ravitsemuskoulutus
- menetelmäkoulutukset (esim. elämäntaparyhmät)

Hoitokäytäntöjen yhdenmukaistaminen

- hoitoketjut
- hoitokartat
- yhtenäinen ja uusi neuvontamateriaali
- hyvät käytännöt
- näyttöön perustuva hoito

Tutkimustyö

Väitöskirjatasoinen
terveystieteellinen tutkimustyö

Maakunnan terveydenhuollon
vaikuttavuus ja arviointitutkimus

Näyttöön perustuvien työkalujen
arviointi

PTH yksikkö

- ohjaus
- aineistot

- Kroonisten kansantautien indeksien seuranta

- Sapere
- Neuvokas Perhe
- Elämäntaparyhmät

Kehittämisen paikkoja:

- Yhteiset toimitilat toiveena
- Enemmän yhteistä aikaa henkilöstön kesken toiminnan suunnitteluun
- Henkilöstön toimenkuvien tarkistus, ketä kuuluu yksikköön?
- Yleislääkäreiden erikoistumiskoulutuksen hallintaan ottaminen paremmaksi, koulutusvirat yksikköön, myös putkikoulutusvirat, opetushoitajatyöpanosta tarvitaan myös
- Kuntien preventiivtyöhön vauhtia
- Miten ennakoidaan työvoimatarvetta maakunnassa?
- Yhteistyö sosiaalitoimen kanssa ontuu vielä
- Konkreettinen yhteistyö Pth:n, terveyskeskusjohdon ja kuntien kanssa vielä vähäistä
- Tietotekninen osaaminen vahvemmaksi
- Lisää tutkimus- ja kehittämistyötä yleisesti perusterveydenhuoltoon jatkossa

Lisätietoa meistä:
www.ksshp.fi/preventio
KIITOS!